

שאלה: אתמול כתבת בנושא של פנייה לצדיקי הדור להתפלל עבור מי שנמצא בצרה. אני שואל מה רע לפנות לצדיקי הדורות, גדולי עולם פי כמה יותר מאשר הנמצאים בדורנו, ולבקש מהם להתפלל עבורנו? כלומר ללכת להתפלל ליד קברותיהם. והרי גם כלב בן יפונה הלך להתפלל אצל קברי האבות בחברון?

תשובה: יש חילוקי דיעות בענין תפילה ליד קברי הצדיקים. נכון שספר הזוהר משבח זאת, אבל לפי הגמרא, וכן לפי גדולי הפוסקים הקדמונים (לפני תקופת מהרי"ל, בערך שנת 1400), אין לעשות זאת. ראשית, לפי שחז"ל לימדו אותנו שהמתים אינם יודעים מה שאומרים בני אדם חיים (ברכות יח ע"ב וכן יט ע"א). הגמרא סיכמה כי רק כאשר מת אדם נוסף הוא היכול לספר אל המתים, אותם שמתו בתקופה לפניו, על מה שמתרחש בעולם.

ומה ששאלת בענין כלב בן יפונה (סוטה לד ע"ב) הרי התוספות שם שאלו מהגמרא הנ"ל בברכות (יח), שהמת אינו שומע מה שאומרים לו בני אדם ליד קברו, והשיבו שמדובר שכלב התפלל להקב"ה שיודיע לאברהם וליצחק וליעקב מה שהוא מבקש. [ואם תאמר כי גם אנו ננהוג כך? נענה כי מי יודע אם הקב"ה יסכים לעשות עבורנו שליחות זו?]

ואם תשאל, לבקש זאת היה יכול כלב לבקש בכל מקום אחר? מדוע הלך לקברי אבות? המענה על כך הוא כדי להתרגש בתפילתו, ועל ידי זה יכוין יותר טוב.

סיכומו שלדבר, עדיף שהאדם עצמו יבקש על צרכיו מהקב"ה, ולא יסמוך על המתים.